

Paskaidrojuma raksts

Rīgas domes 2024. gada 12. jūnija saistošajiem noteikumiem Nr. RD-24-274-sn

“Par kārtību, kādā Rīgas valstspilsētas pašvaldība nodrošina līdzfinansējumu privātam bērnu uzraudzības pakalpojumam”

1. Mērķi un nepieciešamības pamatojums, tostarp raksturojot iespējamās alternatīvas, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi.

Saistošo noteikumu “Par kārtību, kādā Rīgas valstspilsētas pašvaldība nodrošina līdzfinansējumu privātam bērnu uzraudzības pakalpojumam” (turpmāk – Saistošie noteikumi) mērķis ir nodrošināt bērnu uzraudzības pakalpojuma pieejamību un kvalitāti Rīgas valstspilsētas pašvaldībā, veicinot bērnu labklājību un ģimeņu darba un dzīves līdzsvaru. Saistošie noteikumi nosaka Rīgas valstspilsētas pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) līdzfinansējuma privātam bērnu uzraudzības pakalpojumam (turpmāk – līdzfinansējums) apmēru un apmēra noteikšanas metodiku, kā arī kritērijus līdzfinansējuma piešķiršanai un tā pārtraukšanai, veicinot tiesiskuma principu ievērošanu.

Lai nodrošinātu līdzfinansējuma piešķiršanu, izmaksu un kontroli, starp Pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departamenta (turpmāk – Departaments) Administratīvo pārvaldi un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju tiek slēgts divpusējs līgums. Saraksts, ar kuriem bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzējiem Departamenta Administratīvā pārvalde ir noslēgusi līgumu, tiek publicēts tīmekļvietnes izglitiba.riga.lv sadaļā “Iestāžu katalogs”.

Līdzfinansējums paredzēts par bērniem no pusotra gada vecuma līdz piecu gadu vecumam.

Pašlaik kārtību, kādā Pašvaldība nodrošina līdzfinansējumu privātam bērnu uzraudzības pakalpojumam, nosaka Rīgas domes 2016. gada 17. maija saistošie noteikumi Nr. 204 “Kārtība, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība nodrošina līdzfinansējumu privātam bērnu uzraudzības pakalpojumam”, kas izdoti saskaņā ar spēku zaudējušā likuma “Par pašvaldībām” 43. panta trešo daļu.

Ar Saistošajiem noteikumiem tiek noteikts, ka bērns, kuram, uzsākot pirmsskolas gaitas, ir grūti adaptēties jaunajā vidē, var atgriezties pie aukles pakalpojuma saņemšanas un turpināt saņemt līdzfinansējumu līdz piecu gadu vecumam, kad iestājas Izglītības likuma 4. pantā noteiktā obligātā bērnu sagatavošana pamatzglītības ieguvei. Ar līdz šim spēkā esošajiem saistošajiem noteikumiem šāda iespēja netika nodrošināta. Nosacījumi, lai bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējs par bērnam sniegto uzraudzības pakalpojumu varētu saņemt līdzfinansējumu, ir šādi:

1) bērnam jābūt vismaz pusotru gadu vecam un bērna un viena no bērna likumiskajiem pārstāvjiem deklarētās dzīvesvietas adresei ir jābūt Pašvaldības administratīvajā teritorijā;

2) bērna likumiskajam pārstāvim ir jābūt noslēgtam rakstveida līgumam ar bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju atbilstoši Ministru kabineta noteikumos noteiktajām prasībām;

3) izvēlētais bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējs nav bērna likumiskais pārstāvis;

4) bērnam ir reģistrēts pieteikums Pašvaldības izglītības iestādē, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu, un reģistrācijas pieteikumā norādītais vēlamais mācību uzsākšanas laiks ir ne vēlāk kā brīdis, kad bērns sasniedz obligātās izglītības vecumu;

5) bērns Valsts izglītības informācijas sistēmā nav reģistrēts kā privātās, Pašvaldības vai citas pašvaldības izglītības iestādes izglītojamais, kas apgūst pirmsskolas izglītības programmu.

Savukārt, nosacījumi, no kuriem iestājoties vismaz vienam, līdzfinansējuma izmaksu pārtrauc, ir:

1) bērnam Pašvaldības noteiktajā kārtībā nav reģistrēts pieteikums Pašvaldības izglītības iestādē, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu;

2) bērns tiek uzņemts privātajā, Pašvaldības vai citas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē;

3) bērnam mainījusies deklarētās dzīvesvietas adrese, un tā ir ārpus Pašvaldības administratīvās teritorijas, vai neviena no bērna likumiskā pārstāvja deklarētās dzīvesvietas adresēm vairs nav Pašvaldības administratīvajā teritorijā;

4) saņemts bērna likumiskā pārstāvja iesniegums par līguma ar bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju pārtraukšanu;

5) ir pārtraukts līgums starp bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju un Departamenta Administratīvo pārvaldi;

6) ja bērns ir sasniedzis obligātās izglītības vecumu un viņam tiek piedāvāta vieta Pašvaldības izglītības iestādē, bet piedāvājums nav pieņemts, kā rezultātā pieteikums Pašvaldības izglītības iestādē ir anulēts (neatkarīgi no tā, vai bērns ir reģistrēts uzņemšanai vienā vai vairākās Pašvaldības izglītības iestādēs);

7) Departamenta Administratīvā pārvalde ir konstatējusi, ka Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrā ir informācija, ka bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja darbība ir apturēta vai pārtraukta.

2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu, iekļaujot attiecīgus aprēķinus

Līdzfinansējums tiek aprēķināts par vienu bērnu mēnesī. Saistošajos noteikumos norādīta formula, saskaņā ar kuru aprēķina līdzfinansējuma apmēru par vienu bērnu mēnesī. 2024. gadā līdzfinansējums par vienu bērnu mēnesī ir 242,66 *euro*. Līdzfinansējuma apmērs veidojas no Pašvaldības izglītības iestādē strādājoša pirmsskolas skolotāju palīgu darba izmaksām mēnesī iepriekšējā budžeta gadā, Pašvaldības noteiktās vienam bērnam nepieciešamās vidējās izmaksas Pašvaldības izglītības iestādēs par komunālajiem pakalpojumiem iepriekšējā budžeta gadā un Pašvaldības noteiktās vienam bērnam nepieciešamās vidējās izmaksas Pašvaldības izglītības iestādēs par mācību līdzekļiem un materiāliem (izņemot valsts budžeta dotācijas mācību līdzekļu iegādei) iepriekšējā budžeta gadā.

Fiskālā ietekme uz Pašvaldības budžetu atkarīga no pieprasījuma pēc bērnu uzraudzības pakalpojuma un no bērnu skaita, kas saņem šo pakalpojumu. Šobrīd Departaments ir noslēdzis 220 līgumus ar bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzējiem un pakalpojumu saņem 391 bērns.

Līdzfinansējuma izmaksai nepieciešamie finanšu līdzekļi tiks segti no Departamenta budžeta programmai 16.02.01. "Pašvaldības finansējums privāto izglītības iestāžu pirmsskolas izglītības programmu īstenošanai" apstiprinātajiem līdzekļiem. Papildu finanšu līdzekļi nav nepieciešami.

3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci (aktuālā situācija, prognozes tirgū un atbilstība brīvai un godīgai konkurencei)

Saistošie noteikumi rada pozitīvu sociālo ietekmi, nodrošinot pieejamu un kvalitatīvu bērnu uzraudzības pakalpojumu vecākiem, kas strādā vai studē, palīdz

samazināt bērnu uzraudzības izmaksas un veicina sieviešu nodarbinātību, tādējādi veicinot ekonomisko neatkarību un ģimenes labklājību.

Uzņēmējdarbības videi Pašvaldības administratīvajā teritorijā Saistošie noteikumi var radīt pozitīvu ietekmi, veicinot bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju pakalpojuma piedāvājumu, kas savukārt veicina uzņēmējdarbības un darba iespēju attīstību.

Plānotā Saistošo noteikumu ietekme uz konkurenci – tie var stimulēt bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējus uz inovācijām un uzņēmējdarbības efektivitātes uzlabošanu, kas var veicināt konkurētspēju un piedāvāt labākus pakalpojumus patērētājiem. Plānotais regulējums veicinās bērnu uzraudzības pakalpojuma pievilcību citiem iespējamajiem bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem.

4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām gan attiecībā uz saimnieciskās darbības veicējiem, gan fiziskajām personām un nevalstiskā sektora organizācijām, gan budžeta finansētām institūcijām

Neietekmē.

5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem

Neietekmē.

6. Izpildes nodrošināšana

Saistošo noteikumu izpildi nodrošina Departamenta Administratīvā pārvalde.

7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana

Saistošie noteikumi ir atbilstoši iecerētā mērķa nodrošināšanai – noteikt kārtību, kādā Pašvaldība nodrošina līdzfinansējumu privātam bērnu uzraudzības pakalpojumam un līdzfinansējuma apmēru par vienu bērnu. Pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir leģitīmi un rīcība ir piemērota leģitīmā mērķa sasniegšanai – ir noteiktas prasības Pašvaldības līdzfinansējuma piešķiršanai, izmaksai, kā arī līdzfinansējuma pārtraukšanai par bērnam sniegto uzraudzības pakalpojumu.

8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām, tostarp sabiedrības viedokļa noskaidrošanā gūtā informācija

Atbilstoši Pašvaldības likuma 46. panta trešajai daļai saistošie noteikumi un tiem pievienotais paskaidrojuma raksts no 2024. gada 3. maija līdz 2024. gada 20. maijam tika publicēti pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē sabiedrības viedokļa noskaidrošanai. Priekšlikumi, iebildumi un komentāri netika saņemti.

Rīgas domes priekšsēdētājs

V. Ķirsis